

บทที่ 5

อภิปรายผล สรุป และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบศิลปหัตถกรรมผลิตภัณฑ์จากเตาเผาหิน รอบ
กลุ่มทะเลสาบสงขลา ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการอภิปราย สรุป และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

5.1 อภิปรายผล

5.1.1 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลจากผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงที่ประสบ
ผลสำเร็จ

5.1.2 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อหาความต้องการจากกลุ่มตัวอย่าง

5.1.3 ขั้นตอนการออกแบบ

5.1.4 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สรุปผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 อภิปรายผล

5.1.1 ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลจากผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงที่ประสบผลสำเร็จ

การผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าจากเตาเผาหินในพื้นที่รอบกลุ่มทะเลสาบสงขลา ส่วน
ใหญ่จะมีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มผลิตขนาดเล็กไปจนถึงขนาดกลาง โดยสมาชิกจะใช้เวลาว่าง
จากการทำการเกษตร มารวมกลุ่มอย่างพร้อมเพรียงกัน ร่วมกันสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์โดยสมาชิกทุก
คนจะทำหน้าที่เป็นช่างผู้ผลิตสินค้า ซึ่งจะทำหน้าที่ตั้งแต่การหาวัตถุดิบมาแปรรูป จนถึงการสาน
เป็นผลิตภัณฑ์ที่เสร็จสมบูรณ์ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะเป็นการสั่งทำตามความต้องการ
ของลูกค้า ซึ่งจะมีตัวอย่างรูปแบบ การสาน การใช้สี มาให้ทำตาม ส่วนผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าของ
กลุ่มเองนั้นจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ถ่ายทอดรูปแบบกันมาตั้งแต่อดีต เช่น เสื้อ หมวก พัด ฯลฯ ปัญหาที่
เกิดขึ้นกับกลุ่มจักสานเตาเผาหินคือ ขาดการพัฒนารูปแบบให้มีความหลากหลาย ขาดความ
ทันสมัย เนื่องจากสภาพปัจจุบันความต้องการของผู้ใช้งานได้แปรเปลี่ยนไป จากอดีตเครื่องใช้จัก
สานจากเตาเผาหินจัดได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกครัวเรือนในท้องถิ่นจะต้องมีไว้ใช้งาน แต่ใน
ปัจจุบันเครื่องใช้จากเตาเผาหินเริ่มจะถูกกลืนเลือนไป ด้วยมีวัสดุทางเลือกใหม่เข้ามาทดแทน มีราคา
ถูกกว่า คงทนกว่า ส่งผลให้ความนิยมผลิตภัณฑ์จักสานเตาเผาหินลดน้อยลงไปตามสภาพของ
สังคมปัจจุบัน การผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าจากเตาเผาหินในพื้นที่รอบกลุ่มทะเลสาบสงขลาในปัจจุบันก็
จำเป็นต้องแปรสภาพของผลิตภัณฑ์จากผลิตภัณฑ์เพื่อการใช้งานมาเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าของฝาก
ของที่ระลึก ซึ่งสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกได้ในระดับหนึ่งแต่ก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร

จากการที่คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สอบถาม สัมภาษณ์ และศึกษาถึงปัญหาเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์เดิมก่อนที่จะออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ สามารถสรุปได้ว่าปัญหาหลักของการจำหน่ายสินค้า หรือการที่จะให้ผลิตภัณฑ์สินค้าเป็นที่นิยมก็คือ การสร้างความแปลกใหม่ ความทันสมัย ให้กับผลิตภัณฑ์ซึ่งนับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการดึงดูดกลุ่มเป้าหมายให้ตัดสินใจซื้อ และจะเป็นช่องทางให้งานศิลปหัตถกรรมจากเตาเผาห้วยนันทกลับมาเป็นที่นิยมอีกต่อไป

5.1.2 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อหาความต้องการจากกลุ่มตัวอย่าง

หลังจากที่ได้ข้อมูลเบื้องต้นจากผลิตภัณฑ์เดิมด้วยการสัมภาษณ์ สอบถาม และสังเกตจากผู้ผลิต และผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์แล้วนั้น คณะผู้วิจัยได้ดำเนินงานขั้นต่อไป คือการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ได้ทราบถึงความต้องการของผู้ใช้งานผลิตภัณฑ์อย่างแท้จริง โดยจะนำความต้องการที่ได้จากการสำรวจมาเป็นแนวคิดหลักในการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้จำหน่ายและผู้สนใจผลิตภัณฑ์จากเตาเผาห้วยนันท ณ จุดจำหน่ายสินค้าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสถานที่จำหน่ายสินค้าของชาวยุ้ย ของที่ระลึก ในเขตพื้นที่จังหวัดรอบลุ่มทะเลสาบสงขลา สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 120 คน ผู้สนใจ 73 คน คิดเป็นร้อยละ 60.83 % เพศชาย 23 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17 % เพศหญิง 97 คน คิดเป็นร้อยละ 80.83 % ช่วงอายุ 15 – 25 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 % ช่วงอายุ 26 – 35 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 40.83 % ช่วงอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.17 % ช่วงอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 %

2. ข้อมูลความต้องการประเภทของผลิตภัณฑ์ที่จะทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ จำแนกได้ดังนี้

มีความต้องการผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องประดับ/เครื่องแต่งกาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 % มีความต้องการผลิตภัณฑ์ประเภทประดับตกแต่งที่พักอาศัย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35 % มีความต้องการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกประเภทของชาวยุ้ย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 % มีความต้องการผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกประเภทเครื่องใช้ในสำนักงาน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 %

3. ข้อมูลความต้องการชนิดของผลิตภัณฑ์ที่จะทำการพัฒนาขึ้นมาใหม่ จำแนกได้ดังนี้

งานสานตกแต่งเฟอร์นิเจอร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 % โคมไฟ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 % กรอบรูป 26 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 % แจกัน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 % ฉากกั้นประดับห้อง(แบบพับ) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 %

สรุปผลจากการสำรวจความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

- ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์จากเตาปาดนั้นมากที่สุด คือเพศหญิง ช่วงอายุ 36 – 45 ปี
- ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการซื้อมากที่สุดคือ ผลิตภัณฑ์ประเภทประดับตกแต่งที่พกพาสะดวก ชนิตงาน สานตกแต่งเฟอร์นิเจอร์

5.1.3 ขั้นตอนการออกแบบ

หลังจากที่ได้ทราบถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมายแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำแบบร่างจำนวน 3 แบบ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นผู้ประเมินเลือกรูปแบบที่มีความเหมาะสม และเป็นไปตามหลักของการออกแบบ โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลงาน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวัสดุ ด้านกรรมวิธีการผลิต และด้านรูปแบบ สรุปได้ดังนี้

แบบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 2.93 อยู่ในระดับความเหมาะสมปานกลาง

แบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 3.97 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

แบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 4.33 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบผลิตภัณฑ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่างานชุดเฟอร์นิเจอร์รูปแบบที่ 3 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดที่ 4.33 อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก จึงนำงานออกแบบชุดเฟอร์นิเจอร์รูปแบบที่ 3 มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบต่อไป

5.1.4 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

การประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้ซื้อ และผู้สนใจผลิตภัณฑ์จากเตาปาดนั้น ณ จุดจำหน่ายสินค้าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และศูนย์จำหน่ายสินค้าของชาวยุโรป ของที่ระลึก ในเขตพื้นที่จังหวัดระยองทะเลสาบสงขลา เพื่อที่จะให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจที่มีต่อชุดเฟอร์นิเจอร์เตาปาดนั้นที่ได้ออกแบบขึ้นใหม่ โดยพิจารณาเกณฑ์ของความพึงพอใจด้านรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอยและการใช้วัสดุ จำแนกได้ดังนี้

1. ด้านรูปแบบ พิจารณาในส่วนของความทันสมัย มีรูปแบบ รูปทรง การใช้ลวดลายและสีสันทันสมัยสวยงามสะดุดตา รวมถึงการแสดงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 4.57 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

2. ด้านประโยชน์ใช้สอย พิจารณาในส่วนของความสะดวกในการนำไปใช้ ขนาดสัดส่วนที่เหมาะสมและการนำไปใช้ประดับตกแต่งที่พกพาสะดวกได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 4.21 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

3. ด้านการใช้วัสดุ พิจารณาในส่วนของการใช้วัสดุท้องถิ่นให้เกิดคุณค่า การผสมผสานของวัสดุอย่างเหมาะสมสวยงาม ความแข็งแรง การดูแลบำรุงรักษา และอายุการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 4.00 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

สรุปการประเมินความพึงพอใจในรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้ออกแบบใหม่ในทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมที่ 4.26 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

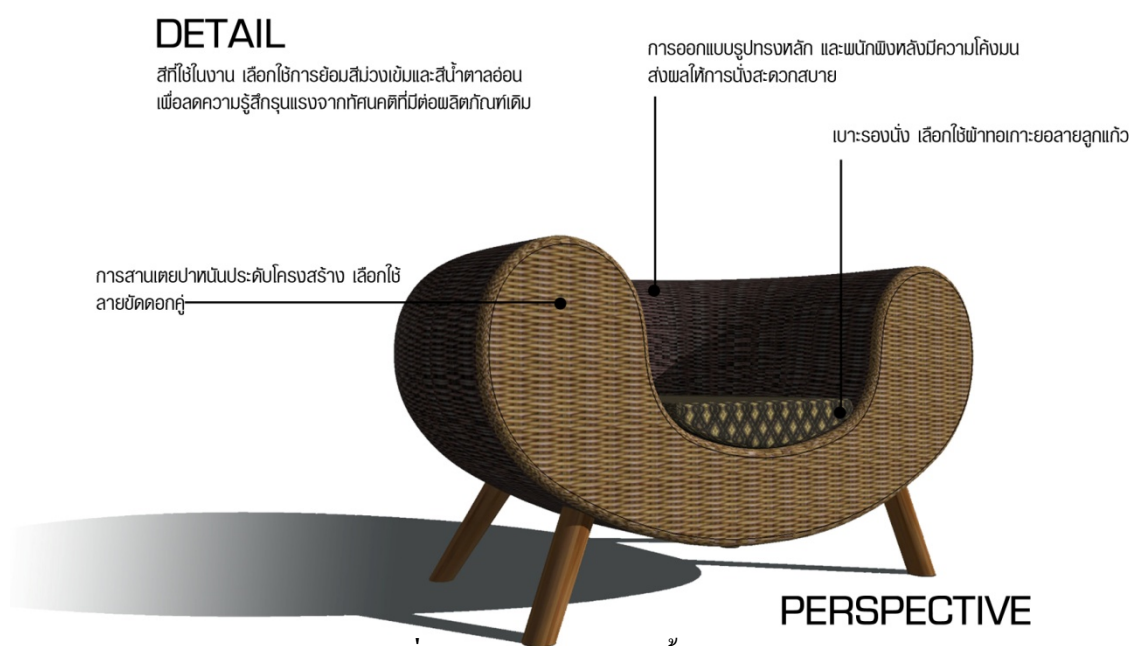
5.2 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์จากเตาเผาหิน รอบลุ่มทะเลสาบสงขลา มีแนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการ และเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเป้าหมาย โดยการสำรวจวิจัยความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง และนำผลที่ได้มาเข้าสู่กระบวนการออกแบบโดยผ่านการประเมินคัดเลือกรูปแบบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์หลังจากนั้นทำการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์ที่ได้ออกแบบขึ้นมาใหม่

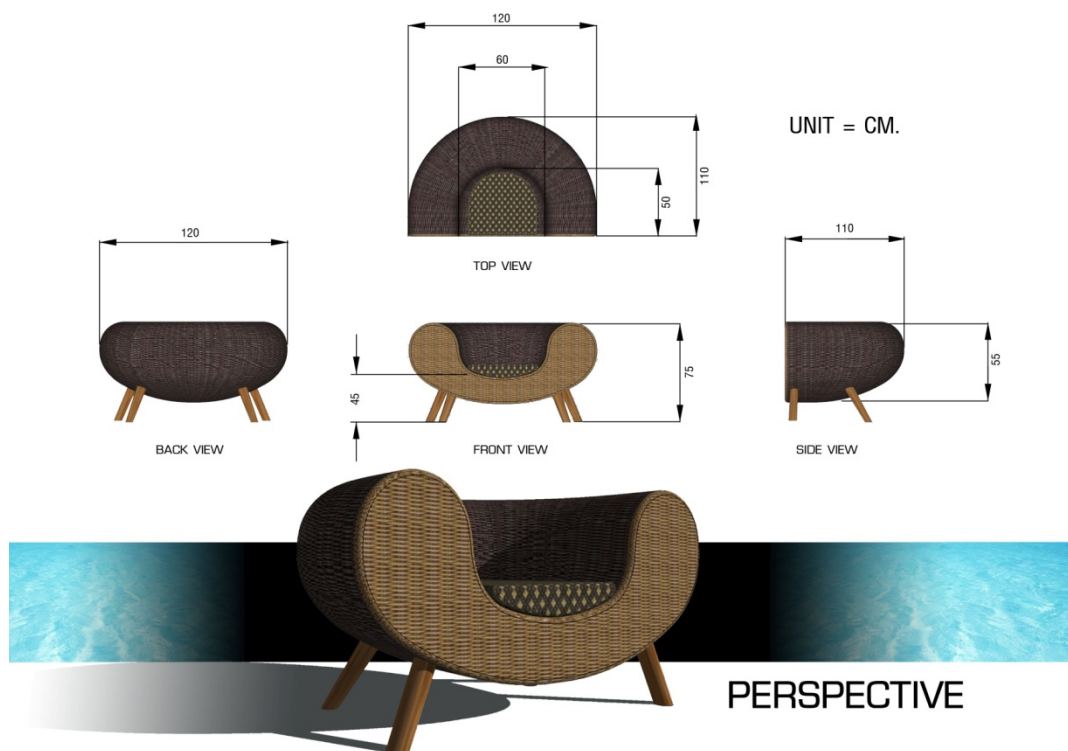
สรุปผลการประเมินความพึงพอใจที่ระดับความพึงพอใจมาก ผลงานการออกแบบที่ได้มาคือชุดเฟอร์นิเจอร์จากเตาเผาหิน สำหรับการใช้งาน และประดับตกแต่งที่พักอาศัย ประกอบด้วย โต๊ะ เก้าอี้ โคมไฟแขวน และโคมไฟตั้งพื้น ดังภาพการออกแบบต่อไปนี้

5.2.1 การออกแบบเก้าอี้สานเตาเผาหิน

รูปทรงหลักเป็นลักษณะโค้งมน เน้นความกว้างของส่วนรองนั่งเพื่อให้การนั่งเป็นไปอย่างสะดวกสบาย เพิ่มความนุ่มนวลด้วยเบาะรองนั่งหุ้มด้วยผ้าทอเกาะยอ วัสดุโครงสร้างหลักเป็นหวายเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีน้ำหนักเบาและสวยงาม นำเอาเตาเผาหินมาสานประดับโดยรอบเลือกใช้ลายขัดดอกคู่เนื่องจากลายดังกล่าวมีความแน่นช่วยเสริมความแข็งแรงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 5.1 แสดงรูปแบบเก้าอี้เตาเผาหิน

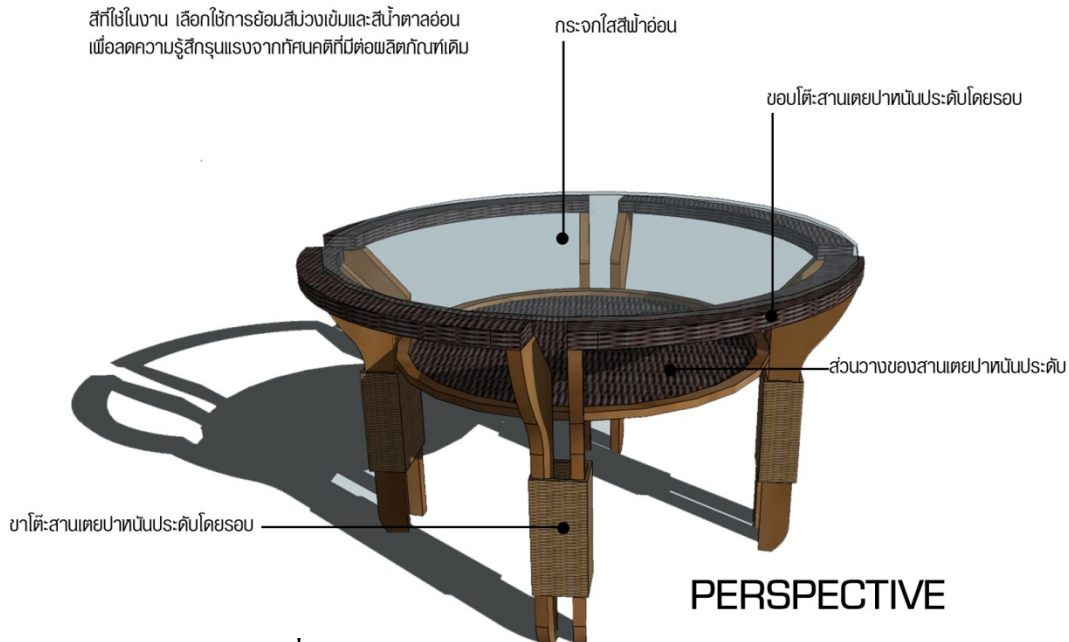
ภาพที่ 5.2 แสดงภาพด้านของเก้าอี้เตยปาหนัน

5.2.2 การออกแบบโต๊ะกลางเตยปาหนัน

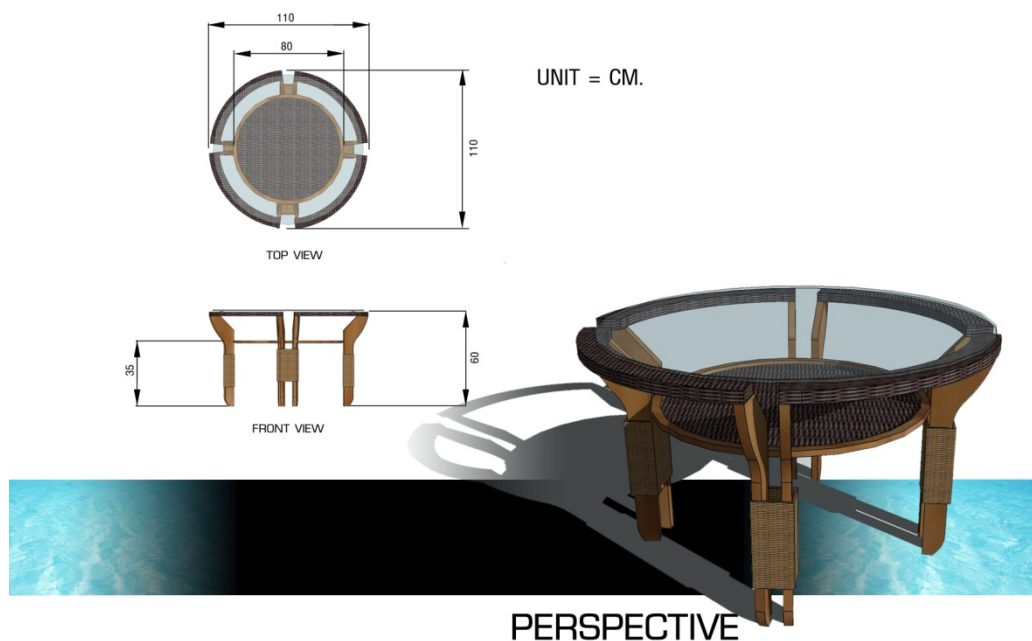
ออกแบบรูปแบบให้มีความสัมพันธ์กับเก้าอี้ โดยการเลือกใช้รูปทรงกลมเป็นรูปทรงหลัก มีส่วนสำหรับวางสิ่งของต่างๆ ตรงด้านล่างของโต๊ะ วัสดุหลักทำจากไม้ วัสดุเสริมใช้เตยปาหนันสานประดับ

DETAIL

สก็๊โธในงาน เลือกใช้การย้อมสีม่วงเข้มและสีน้ำตาลอ่อน เพื่อลดความรู้สึกรุนแรงจากทัศนคติที่มีต่อวัสดุที่เดิม

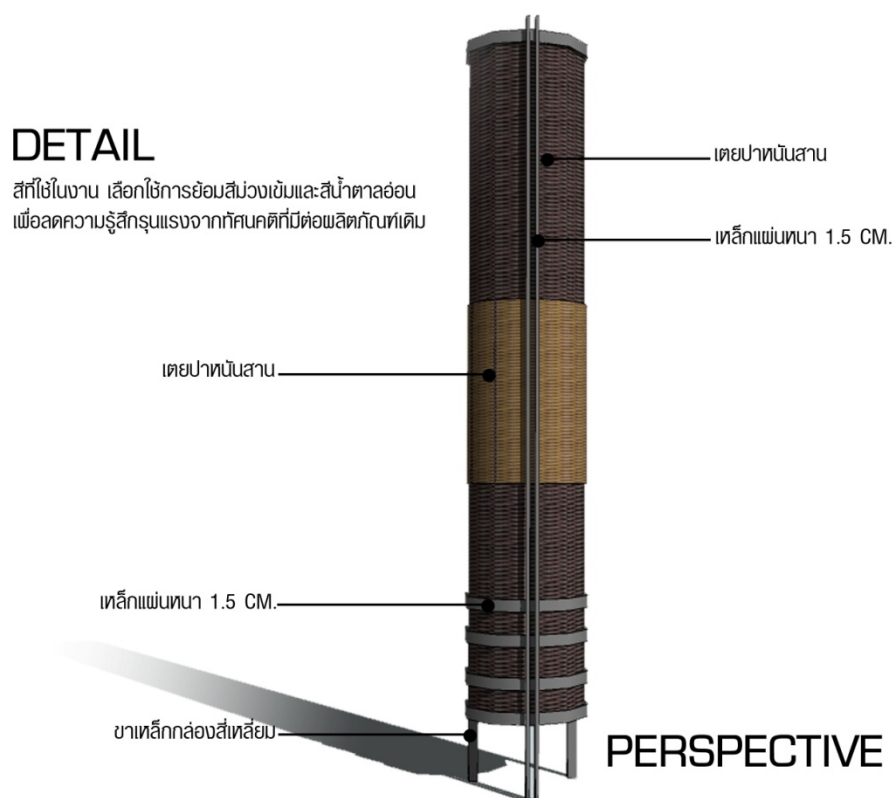
ภาพที่ 5.3 แสดงภาพโต๊ะกลางเตยปาหนัน

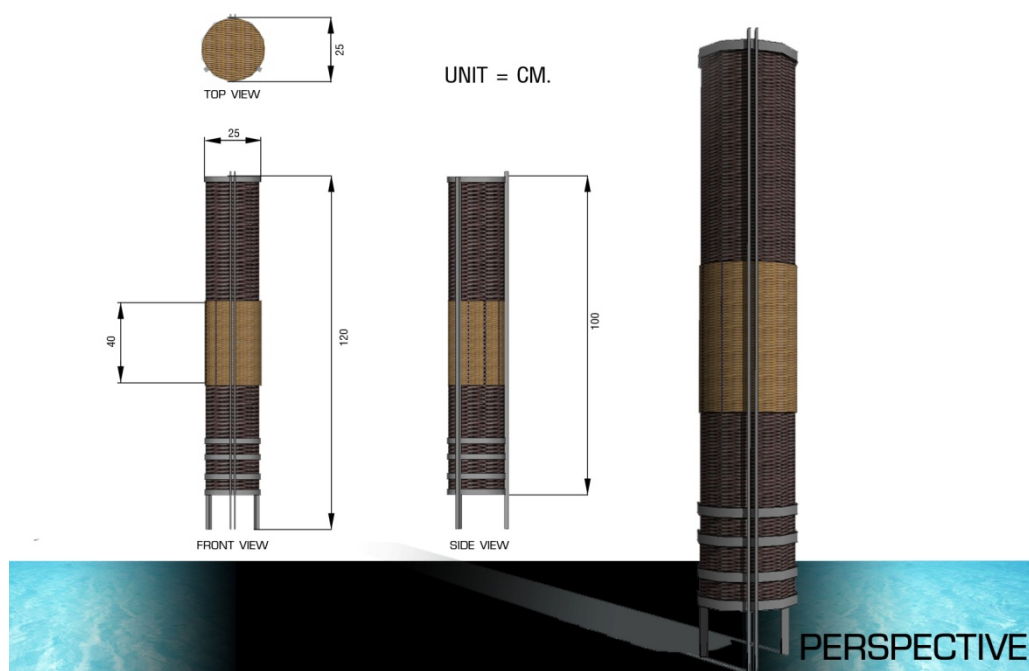
ภาพที่ 5.4 แสดงภาพด้าน โต๊ะกลางเตยปาหนัน

5.2.3 การออกแบบโคมไฟตั้งพื้นเตยปาหนัน

รูปทรงหลักเลือกใช้ทรงกระบอกสูงเน้นความกลมกลืนเข้ากับเก้าอี้และโต๊ะกลาง โครงสร้างหลักทำด้วยเหล็ก และนำเตยปาหนันมาสานประดับตกแต่งโดยรอบ

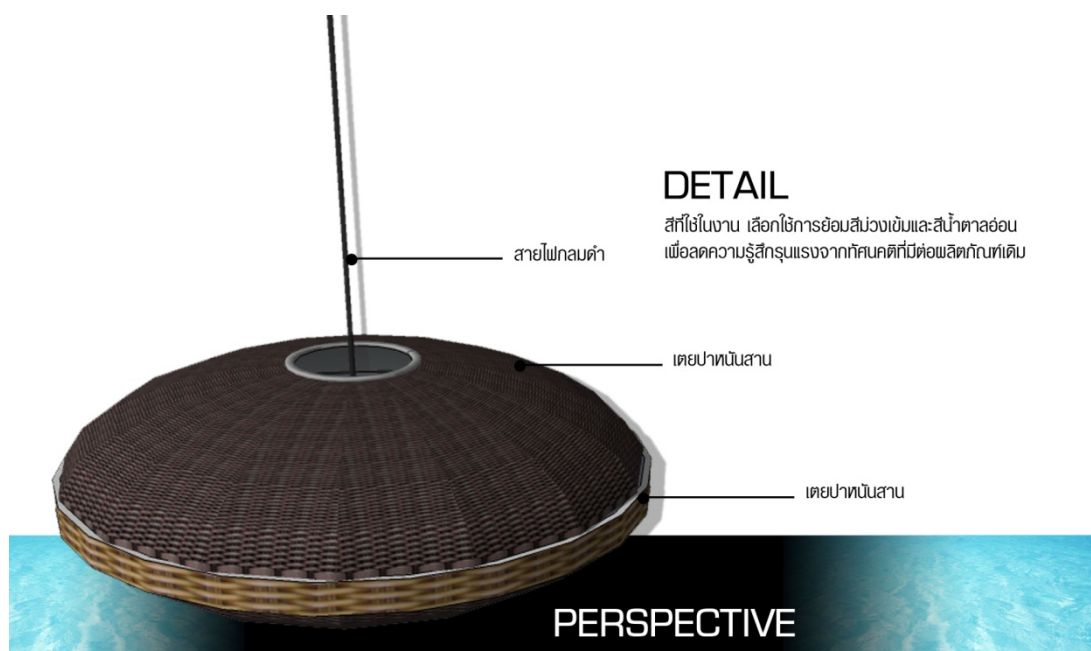
ภาพที่ 5.5 แสดงภาพโคมไฟแบบตั้งพื้น

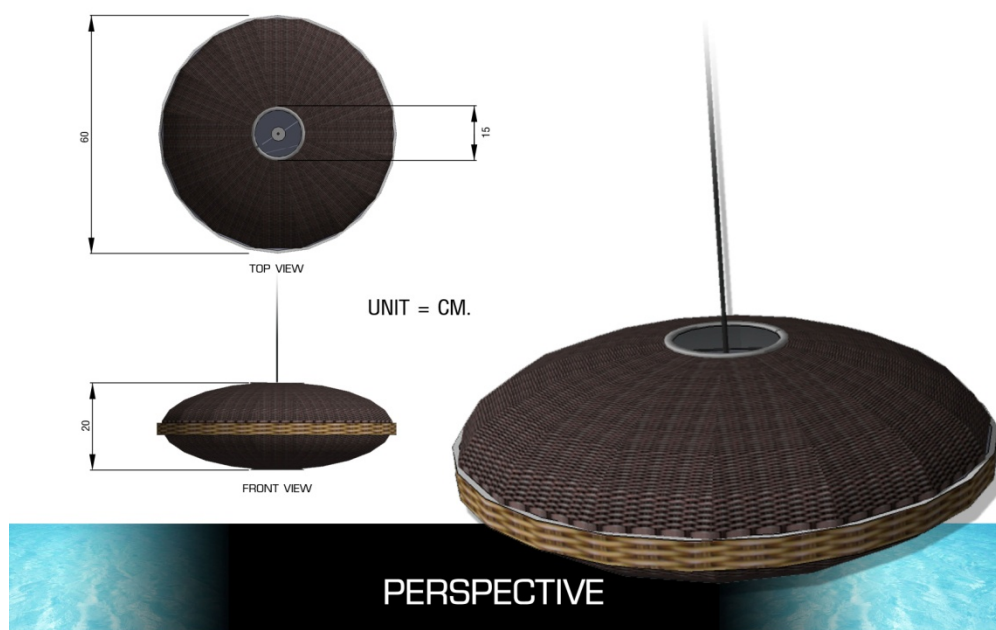
ภาพที่ 5.6 แสดงภาพด้าน โคมไฟแบบตั้งพื้น

5.2.4 การออกแบบโคมไฟแบบแขวนเตยปาหนัน

ออกแบบรูปทรงโดยเลือกใช้รูปแบบทรงโคมมาประกอบกัน ด้านบนและด้านล่างเป็นวงกลมขนาดเล็กเปิดโล่งให้แสงลอดผ่าน โครงสร้างหลักเป็นหวายคัดขึ้นรูป ใช้เตยปาหนันสานลายดอกขิงเพื่อให้มีช่องสำหรับแสงลอดผ่านได้

ภาพที่ 5.7 แสดงภาพ โคมไฟแบบแขวน

ภาพที่ 5.8 แสดงภาพด้านโคมไฟแบบแขวน

ภาพที่ 5.9 แสดงผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบศิลปหัตถกรรมผลิตภัณฑ์จากเตยป่านัน
รอบลุ่มทะเลสาบสงขลา

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินความพึงพอใจในรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้พัฒนาขึ้นใหม่ ผลการประเมินแสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 รูปแบบ รูปทรงควรจะเพิ่มความเป็นเอกลักษณ์ของ ห้างถิ่น หรือภาคใต้เข้าไปด้วย

5.3.2 ควรเลี่ยงการเลือกใช้วัสดุที่เป็นโลหะ

5.3.2 การศึกษาหาแนวทางในการยืดอายุของวัสดุที่เป็นเตย และไม้